

Előfizetési árak:

Egész évre . . . 10 frt — kr.
Félévre . . . 5 » — »
Negyedévre . . . 2 » 50 »
Egy hóra . . . — » 85 »
Egyes szám ára 4 kr.

Kiadóhivatal:

PÉCSETT, Mária-utca 1. sz.
a kir. itélőtábla épületével szemben.

hová az előfizetések és a lap szétküldésére vonatkozó felszólalások intézendők.

PÉCSI FIGYELŐ

POLITIKAI NAPILAP.

Szerkesztői iroda:

PÉCSETT, Mária-utca 1. sz.
a kir. tábla átellenében,
hová a lap szellemi részét illető minden közlemény intézendő.

Kéziratot vissza nem adunk

Hirdetéseket

a kiadóhivatal vesz föl.

Igéretetek és tettek.

Pécs, 1898. március 8.

Hasztalan hirdette az ellenzéki sajtó éveken keresztül, hogy a föld népe válságos helyzetbe jutott, a melyből csak úgy lehet menekülés, ha az állam segítő kezét nyújtja a kis existenciáknak s mententi számukra legalább a létminimumot. De létminimumhoz Magyarországon csak a kormány kegyétől függő hivatalnoksegregnek van joga, annak az államfentartó elemnek, a mely a fizetésükhöz szükséges pénzt kiizadja. fizetnie kell, ha nem is marad meg a betevő falatja.

Igértek ugyan már egy évtizede az igazságtalan adózási rendszer reformját, tényleg azonban folytatják a régi nótát s aratás után megrohanják a kis gazdát, hogy ez bármely áron is kénytelen csekély termését elpocsékolni, csak hogy az adóvégrehajtót eltávolíthassa portájáról. Megtelik is szépen az államkincstár, úgy, hogy évente milliókra menő pénztári feleslegekkel lehet eldicsekedni; szép haszonra tesznek szert a terményüzérek is a tömegesen piacra kényszerített áruknak potomságra lenyomott árai mellett, csak a kis parasztbirtok pusztul, a kisbirtokosból napszámos lesz — és szociálista.

Eddig üres rémlátásnak gunyolták az intő szöveget, a mely az államot alapjaiban fenyegető veszedelemnek festette a kisbirtokos osztály pusztulását s az ujjukat sem mozdították a baj orvoslására.

Most, hogy csakugyan bekövetkezett a veszedelem, szuronyt szegeznek az elkeseredett nép mellé és szörnyen meg vannak vele elégedve, hogy ez nem rohan bele a szuronyerdőbe, hanem okosan enged az erőszaknak.

Nem térhet ki azonban most már a kormány azok elöl a sürgetések elöl, a melyek ismét azt hangoztatják, hogy a mozgalom elfojtása még nem orvosozza a bajnak, s azért hangosan követelik az elégedetlenség gyökerének kiirtását, a közterheknek igazságosabb fölosztását s a létminimumnak teljesen adómentessé tételét.

A szokott módon azonban most sem tényekkel, hanem ígéretekkel iparkodnak az elégedetlenséget lecsillapítani, mintha bizony az éhes ember jóllaknék a jó ebéd ígéretével. Igaz, hogy a pénzügyminiszter eldicsekedett vele, miszerint a múlt évben öt millió előirt állami adót irtak le, ami valóban megható jele is lenne az állam atyai gondoskodásának, ha annak az adóleírásnak legnagyobb része nem kényszerűségből történt volna, annak a megdöntetlen elvnek az alkalmazása mellett, hogy a hol nincs, ott ne keress.

A tönkrejutott kisgazdák adóhátralékát évről-évre nyilvántartották abban az édes reményben, hogy a viszonyok jobbra fordultával behajtják majd kamatostul. Így növekedett az adóhátralék oly óriási összegre, hogy annak fejében az államkincstár az ország földterületének csaknem két-

harmadrészét megvásárolhatta volna. Ebből a hátralékból elengedtek öt milliót, a mi behajtható már úgy sem volt, de itt a nagylelkűség épen úgy nem játszik szerepet, mint annál a hitelezőnél, a ki csődbe jutott adósától semmit sem kapott, mert a csődtömeget felemésztették az eljárási költségek.

Igéretekkel azonban most sem fukarkodik a kormány. A pénzügyminiszter az országgyűlésen kijelentette, hogy adóleszállításról általában szó sem lehet ugyan, de a kis existenciák adóterhén mégis könnyíteni akar a progresszív jövedelmi adó behozatala által. Hát hol maradt az az adóreform, a mely már Wekerle asztalfiókjában készen hevert? Persze ez nem volt inyére a kapitalizmusnak, azért nem kerülhetett a törvényhozás elé, mint az annyiszor megsürgetett börzeadó.

Azok az okoskodások, a melyekkel ez utóbbi ellen küzdöttek, mind haszontalan ürügyeknek bizonyultak. Azt mondták, hogy a börzeügyleteket nem lehet megadóztatni, mert ellenőrizhetetlenek s mert az ilyen adóval veszélyeztetnők a börze jóindulatát, a melyre pedig az országnak nagy szüksége van. Hát a hol behozták a börzeadót, pedig behozták ám Ausztriában is, meg Németországban is, ott hogyan ellenőrizhetők az adóköteles börzeüzletek? Aztán a börze jóindulatáról beszélni is képtelenség; ott az üzleti érdek az irányadó s nem a hála vagy boszu érzelmek. Ha jó üzletet remél köthetni a

A „Pécsi Figyelő“ tárcája.

A gyűlölet.

— A »Pécsi Figyelő« eredeti tárcája. —

I.

A szép Bándiné ott ült elegánsan berendezett boudoirjában. Fény és pompa környezte mindenütt. Meglátszott mindenben, mi körülte volt, hogy gazdag.

Bándiné egy hintaszékben ült. Izgatottnak, idegesnek látszott. Mintha várna valakit.

Többször odapillant remek kivitelű órájára. S minél közelebb jut a hat órához, annál izgatottabbnak, idegesebbnek látszik.

Valami nagy, nehéz teher nyomhatja lelkét. Keble lázasan piheg, szemeiben valami szokatlan, ideges fény rezeg. Különbösen érdekes, halavány arca most lázas pirban ég.

Kezében egy kis papirdarabot tart. Százszor megnézte, elolvasta már mi rajta áll. Pedig csak e néhány sorból áll a levél tartalma:

— Asszonyom! Óhaja parancs előttem.

A mondott időre meg fogok jelenni, Bándi.

Ezt az embert várja annyira Bándiné. A férjét, elvált urát várja magához.

És mikor erre gondol, megremegek karcsu termete.

— Vajjon csakugyan el fog-e jönni? Ura lesz-e ígéretének? Vagy csak gyötörni, kizozni akar. De mindegy. Ha ő nem jönne el, én megyek hozzá. De érzem, hogy beszélnem kell vele. Tudtára kell adnom, hogy még mindig szeretem, hogy nélküle nem tudok élni. Kérni fogom, hogy feledje a multat. Hisz én szeretem most is.

— És tulajdonképpen nem is volt okunk az elválásra. Hisz szerettük egymást. Egy pillanat meg gondolatlansága, a fiatalos tűz, aztán meg a büszkeség győzött rajtunk. Aztán oda dobtuk mindketten azt a sulyos, ostoba szót, hogy gyűlölet.

És a szép asszony felkacagott hangos, görcsös kacagással.

— Én gyűlölöm Bándit, kiért odaadnám üdvösségemet, mindenemet!

— Nem, ezt tovább nem birom. Fel kell tárnom lelkemet előtte, s ő bizonyára megért, újra az lesz hozzám, ki volt ezelőtt, a hű, szerető, gyöngéd férj.

Erre a gondolatra az öröm, a boldogság melegsége ül ki a szép asszony arcára. De aztán mintha más jutott volna eszébe, újra komolylyá, nyughatatlanná lesz.

— De hátha ő tán nem szeret, tán igazán gyűlöl. Tán el sem fog jönni. Látni sem

akar már. Hisz mióta elváltunk, mindig kerül, s ha találkozunk úgy véletlenül, olyan hideg, bántó közönnyel üdvözlöl.

A szép asszony sir. Fojtó zokogás fogja el és ő szabad folyást enged könyeinek.

A szép, a büszke Bándinének is szabad könyeznie; szabad siratnia a letűnt, szétfolyt boldogságot, az elvesztett szerelmet, ábrándot. Hisz most senki sem látja és oly jól esik neki sirni, zokogni azért az emberért, kit annyira szeret.

II.

Bándi Tibor, a gazdag, szép ember izgatottan jár fel-alá pazar berendezésű dolgozó szobájában. Valami sötét, kinos gondolatok kavarghatnak elméjében.

Ajkai idegesen rángatóznak. Meg-megáll s ilyenkor látni lehet, hogy küzd önmagával.

Arca hol kipirul, hol elsápad. Harag, büszkeség, majd epedő szerelem váltakozik lelkében.

— Vajjon mit akar az az asszony! Tréfát üz velem, vagy gyönyörködni akar kinlódásban. Vagy tán azt akarja, hogy megalázva, megtörve lásson s aztán újra eldobjon magát. Ezt nem fogja elérni. Bándi Tibor nem fog megalázkodni senki előtt, legkevésbé ő előtt.

— Ő kereste sorsát. Ő akarta, hogy így legyen. Én beleegyeztem. Elváltam tőle. Ki-

börze az állammal, megköti az minden börzeadó dacára is, ha pedig nem bizik a hitelünkben, tartozkodó lesz, ha továbbra is adómentes marad.

Igérték is most, nem azt, hogy behozzák a börzeadót, hanem hogy új ankétet hívnak össze, mert az egy év előtti ankét nem vezetett eredményhez. Persze az ankétektől nem kell megijednie a börzének, hisz azok csak a miniszteri irattárak számára szoktak dolgozni.

Azt is beismerte a pénzügyminiszter, hogy a fogyasztási adók mai rendszere tarthatatlan s megígérte, hogy a fogyasztási adók helyett a termelési adót fogja behozni. Persze ezzel egy csapásra meg lehetne szüntetni a veszekedést Ausztria és Magyarország között abban a kérdésben, hogy a fogyasztási adó holszedessék, de kérdés, hogy ezzel lenne-e segítve rajtunk. A termelési adó címén a szesztől, sörte, cukortól ezután is Ausztria szedné a jövedelmet, ha mi fogyasztjuk is; továbbra is adófizetői maradnánk tehát Ausztriának az általunk fogyasztott cikkei után.

Az italmérési adó is nagy elégedetlenséget szül országunkban. Srófolják azt fel mesterségesen minden alkalommal, s ha már tovább srófolni egyáltalán nem lehet, egyszerűen ráutalják a községre, mitem törődve vele, hogy sokszor az egész koremai forgalom nem tesz ki annyit, mint a mennyi italmérési adót a községnek kell fizetni. S ezen a bajon úgy akar segíteni a pénzügyminiszter, hogy az italmérési engedélyek osztogatását korlátozni ígérte.

Tetteket kérünk már egyszer, nem mindig ígéretet, mert különben úgy járunk, mint a progresszív adóval, melyet addig ígéretelt a kormány, míg a szocialisták is felvették a programjukba, s most ismét a kormány veszi tőlük kölcsön ezt a programponot: de azért a progresszív adó ebben a nagy vándorlásban csak mégsem tud valóságra válni.

mondtam a szót, hogy gyűlölöm. Most szabad ő is, én is.

— De minő szabadság ez. Szivem minden dobbanása, vérem minden lüktetése, minden gondolatom az övé. Szeretem még most is és úgy érzem, hogy szeretni fogom mindig.

Az erős, szép ember odaül íróasztala elé. Fejét kezére hajtja és úgy susog epedő, szerelmes hangon.

— Miért is hagytalak el. Miért hallgattam a fiatalos tűz, a büszkeség szavára. Hisz oly boldogok lehetnének. Így meg örökös kin, gyötrődés az életem

De aztán mást gondolt. Izgatottan ugrott föl.

— Nem, azért nem fogok megalázkodni. Ha ő törí meg a jeget, én nem állok ellen. De én nem fogok kérni. Inkább szenvedek, de Melanie nem fogja látni, nem fogja tudni, hogy még mindig rabja vagyok.

— Minek is ígértem meg neki, hogy el fogok menni. Csak felizgatam magam s minek újra feltépni a fájó sebet.

— De el kell mennem. Megígértem neki s megtartom szavam. Történjék bármi. Ugyis utoljára találkozom vele. Aztán külföldre megyek s feledni fogom bármi módon is. Vagy . . . vagy . . .

És a mire most gondolt Bándi Tibor, az

H i r e k.

Pécs, 1898. március 8.

Szép asszony szökése.

Ennek a történetnek azt a címet is lehetne adni, hogy az »Az anyós, mint arkan-gyal«, mert az anyós játsza benne a főszerepet s az anyós miatt nem lett — befejezett a szép asszony szökése. Így hát csak egy abbamaradt szökésről van szó, a mely azonban így is elég érdekes s melyről tegnap mindenki beszélt a piacon.

Mert a piacon nagyon ismerték a szép asszonyt.

Ott árult egy sátorban a városháza előtt és bizony meg akadt rajta az uraknak a szeme mikor befelé sétáltak úgy kilenc óra tájban a hivatalba.

Ugy is hívta mindenki, hogy szép asszony s nem is kellett a nevének említeni; ha már szép asszonyról volt szó, akkor csak őt értették alatta.

Ő azonban, a szép asszony, nem volt meglepődve ezzel a dicsőséggel. Másfelé vágyódott.

Először is nem tetszett neki, hogy ott kell ülnie a sátorban egész délelőtt; délután, meg este pedig otthon a boltban mérni őt és tiz krajcáróért pörccöt a hazafelé tartó vasuti munkásoknak.

Azután nem volt meglepődve az urával sem. Ő nagyon is világravalónak érezte magát. De az ura, az — az mintha nem is e világra, hanem a másvilágra való lett volna, úgy viselkedett.

S végül nem volt meg a házaselet látható jele — az apróság sem a háznál. Így hát az asszony elégtelenségét mi sem bírta eloszlalni.

Csak egy valami. A remény, hogy nem — muszáj ennek a sirig így tartani.

És egy valaki. Az, a kiből a szép asszony bizott, hogy ha ott hagyja az urát, hát majd fölkarolja az.

Tegnapelőtt délután már elhatározta, hogy megszökik az urától.

Tervét azonban igen ravaszul eszelte ki. A vasárnap délutánt még együtt sétálta el az urával, a kinek a karján bizony sokan megbámulták a szép asszonyt. A szép asszony mintha most pajzánabban mosolygott volna, mint máskor; de hajh, a mosolygását nem értette meg senki.

Még az ura sem. Így esett aztán, hogy a férj, mikor este haza kísérte az asszonyt,

olyan jóleső, édes megnyugvással töltötte el lelkét.

Mintha nyugodtabbá lett volna e gondolatától. Csöngetett s inasának meghagyta, hogy fogasson.

Aztán megigazgatta öltözetét s büszke, egyenes tartással indult le a lépcsőn.

Senki sem látta volna meg rajta az előbbi izgatottságnak nyomait.

Bándi Tibort még senki sem látta megtörve, megalázva.

De azért mikor kocsiában ülve mindig közelebb jutott elvált neje lakásához, érezte, hogy szíve hevesebben ver, hogy lázas izgatottság tölti el egész valóját.

Elgondolta, hogy mit fog ő mondani annak az asszonynak. Erős, nyugodt és büszke lesz, hadd lássa az asszony, hogy ő ura teteteinek.

Még mosolygott is erre a gondolatra.

De azért érezte, hogy ha az asszony egy igaz, szíves szót szólna hozzá, ha a régi hangon beszélne vele, ő lenne az első, ki karjaiba zárná s el sem eresztené többet.

És alighanem a büszke Bándi Tibor szívesebben gondolt ez utóbbi eshetőségre és örömet eldobná a büszkeséget azért az asszonyért, a kit annyira szeret.

nyugodtan távozott hazulról, hogy valami borozó kompániában töltse el az estét.

Lett kapkodás erre otthon. A szép asszony sietve bepakolta ruháit; mindent, a mit el akart magával vinni. Mert félnyolcra járt már az idő, a mikor a vasúthoz kellett sietni, hogy le ne késsék a vonatról.

Ime már egy fiakker is odarobogott az aszfaltos járda elé, hogy kiröpítse a szökni készülő asszonyt a vasútra.

Nyílik a kapu és kilép rajta a szép asszony, mindkét kezében egy-egy nagy pakkal. E pillanatban azonban egy természetes asszony-ság alakja tűnik fel és a szép asszony egy sikolylyal ajakán kiejti kezéből a pakkokat s megáll remegve, mozdulatlanul.

— Hát te hova utazol? . . . Hol az urad? . . . Magát meg ki rendelte ide? Elhordja rögtön a fiakkerét, míg ki nem fizetem egy magyar ötössel . . . No, gyere be. Majd odabenn számolunk!

És a természetes asszony-ság berugdosta a lábaival a kapuból a pakkokat. Aztán kezénél fogva berántotta a szép asszonyt és becsukta a kaput belülről. A fiakkeres káromkodva vágott a lovai közé és elhajtatott. A vasuti állomásról pedig behallatszott a siklósi utcára az érkező vonatnak füttye.

Aztán . . . Hát mi jöhetett aztán? . . . Az anyós alaposan megmosta az asszonyka fejét és hazahívatta a férjét, lelkére kötve, hogy máskor jobban vigyázzon a feleségére.

Azonban azért nem lett szent a béke, mert a szép asszony nem ismer megbánást és még ő fenyegetőzik a — válással.

Ma nem is látták a hivatalba siető urak a megszokott helyén a sátorában a szép asszonyt.

Napirend 1898. március 9-én.

Naptár: szerda márc. 9. — Róm. kath. Franciska. — Prot.: Cyrill. — Görög-ke. (febr. 25.) János. — Zsidó: Sutanpur. — Nap két 6 óra 10 perckor; nyugszik 5 óra 39 perckor. — Hold két 7 óra 23 perckor este; nyugszik 6 óra 6 perckor reggel.

Időjárás: hőmérséklet: 3 Celsius fok meleg; légnomás 751. — Kilátás: a központi meteorológiai intézet jelzése szerint borus, enyhe idő, nyugaton csapadék várható.

Az „Évszakok“ első előadása a színházban este 8 órakor.

— (Baranyamegye közigazgatási bizottsága) ma délelőtt 9 órakor báró Fejérváry Imre dr. főispán elnöklete alatt ülést tartott. Jelenvoltak: Trixler Károly, alispán, Koszits Kamill, főjegyző, Nagy Jenő,

III.

Bándi Tibor hideg, feszes tartással lépett be a szép asszony szobájába. Hangja is olyan rideg, száraz volt, mikor beszélt.

— Üdvözlöm asszonyom. Parancsához hiven megjelentem. Tessék rendelkezni velem.

Ez a száraz, hideg hang a lelkébe nyilallott annak az asszonynak is. Elfeledte, hogy miért hívatta ezt az embert. Felébredt benne újra a büszkeség. Nem akart legyőzött lenni.

Ha Bándi ily hangon beszélt vele, ő sem fogja éreztetni vele szerelmét. Kezdje ő, gondolta magában Melanie.

Ő is hidegen beszélt Bándihoz, de hangja remegett.

— Köszönöm, uram, hogy eljött. Azt hittem, hogy már nem is fog eljönni. Egy kéresem volna önhöz és remélem, hogy ez utolsó kérésemet nem fogja megtagadni.

— Parancsoljon asszonyom!

Melanie hallgatott. Szeretett volna ez ember lábához borulni és úgy kérni, könyörögni, hogy szeresse őt újra, legyen hozzá újra az, ki volt azelőtt.

De aztán meglátta a férfi közönyös arcát. És ez nem engedte, hogy szívére hallgasson.

Beszélni kezdett.

— Én külföldre szándékozom menni és pedig hosszabb időre. Azért kérttem önt ide,

tiszti főügyész, *Jeszenszky Lajos*, árvaszéki elnök, *Mendl Lajos dr.* tisztifőorvos, *Stajevits János*, *Simonffay János*, *Jagits József*, *Zsolnay György*, *Dragonescu Döme*, *Salamon József*, *Kovácsffy Kálmán*, *Koszits Szilárd*, *Driesz Lajos*, *Hinka László*, *Benkő Gyula* és ifj. *Jeszenszky Ferenc* bizottsági tagok. A legközelebbi ülés április 13-án lesz, mivel az évnegyedes rendes közgyűlés hatánapjára, hétfőre, húsvét ünnepe esik és így a közgyűlést kedden, a közigazgatási bizottság ülésének hatánapján kell megtartani. A múlt havi ülésen meg nem jelent *Jagits József*, *Jeszenszky Ferenc*, *Stajevits János* és *Kardos Kálmán* bizottsági tagok elmaradásukat igazolták. Több községi utadóleírás kedvezően intéztetett el s megállapított, hogy egy kocsis és ló eltartása 36 frt 94 krba kerül, miről a posta- és távirdaigazgatóság értesítendő. Az ülésen több ügy keltett hosszabb vitát, úgy, hogy a referens három aljegyző előadott ügyeinek s a hivatalfőnökök jelentéseinek tudomásul vétele után az ülés csak féltizenkét órákor ért véget.

— **(Tisztelgés a pécsi püspök-nél.)** A Dunagőzhajózási Társaság képviselőiben tisztelgtek ma délelőtt *Wiesner Rajmár* bányagazgató vezetése alatt *Obentrath* valóságos belső titkos tanácsos, *Ullmann* udvari tanácsos és *Rücker* lovag főbányatanácsos *Hetyey Sámuel* püspöknél, ki a tisztelgőket szokott szívélyességgel fogadta.

— **(A Haydn-Oratorium előadását.)** mint már említettük, csütörtökön megismétlik *leszállított helyárrakkal*, hogy az a közönség is, mely nem tagja a közreműködő egyesületeknek, olcsón élvezhesse az igazi remekmű szépségeit. A közönség kényelmére szerdán és csütörtökön a színházi pénztárnál is lehet jegyet venni a rendes órákban, ezenkívül *Domján I.* könyvkereskedésében a főtéren egész nap. Az előadásokra a karmester részére külön állványt emelnek a zenekarban, hogy így az egész közreműködő tábor előre juthasson s a nagy zenei hatások érvényesüljenek. A hölgyek, mint tavaly is, mind fehér ruhában lesznek, ezuttal virágokkal diszitve s így nem-

hogy beleegyezését kérjem, hogy e házat eladhassam. Nincs rá szükségem. Remélem, megértett s nem gördít nehézségeket utamba.

Bándit bántotta az asszony hideg hangja. Nem ilyenek képzelte ő e találkozást. Fájt szívének a közöny. De nem mutatta. Udvariasan válaszolt az asszonynak.

— A mint parancsolja asszonyom. Holnap ide küldöm ügyvédemet s ő mindent rendbe fog hozni. A viszontlátásig asszonyom. Kivánok kellemes szórakozást.

— Isten önnel, uram!

Bándi elment. *Melanie* csak nézett utána. Csak nagy sokára tért magához s akkor ijedt hangon sikoltott fel:

— Tibor! Jöjj vissza! Oh, mily ügyetlen voltam. Nem így kellett volna tennem.

És odaborult a pamlagra és sirt, zokogott keservesen.

— Vége most már. Ő nem szeret többé, gyűlöl.

Bándi Tibor meg mikor hazaért elővett egy kis amateur fényképet s elnézte soká.

Aztán meg lehajtotta fejét és úgy susogott ahhoz az élettelen, kicsiny képhez.

— Hát nem szeret. Mily hideg, közönyös volt. Gyűlöl. És én mennyire szeretem.

És ez a két ember sohasem tudta meg, hogy ők ketten mennyire — gyűlöltek egymást.

Göndör Sándor.

csak fülnek, hanem szemnek való is lesz a ritka nagyarányu előadásán.

— **(A munkástörvény végrehajtása.)** A földmívelési miniszter leküldte a megye közigazgatási bizottságához a folyó hó elsején életbelépett, a munkaadók és mezőgazdasági munkások közötti jogviszony szabályozásáról szóló 1898-ik évi II-ik törvénycikket. E törvény szerint a másodfoku hatóságul kijelölt albizottságot a közigazgatási bizottság saját kebeléből küldi ki 4 rendes és 4 póttag személyében. Ehhez képest a mai közigazgatási ülésen rendes tagokká e bizottságba *Hinka László*, *Jagits József*, *Koszits Szilárd* és *Simonffay János* választották meg; póttagokká pedig *Benkő Gyula*, *Jeszenszky Ferenc*, *Driesz Lajos* és *Stajevits János*. A megválasztottak az esküt nyomban le is tették.

— **(Purim.)** Adar 13. napján, a mikor fogyóban van már a hold, visszaemlékeznek a zsidók a szorongatás napjaira és arra a szépséges szép zsidó leányra, a kinek a kicsattanó piros ajka, üdvösséget sugárzó szeme megmentette az egész zsidóságot. Ismerjük a bibliából *Eszter* történetét, a szép, erényes *Eszterét*, a kibe elveszítette lelkét a király. Haman, a zsidók üldözője megfogadta, hogy semmivé teszi a zsidóságot s már-már célt ért, a mikor a szorongatott zsidók védelmére kelt *Eszter* és a mindenható szerelem. Hamant megölették s a zsidóság meg volt mentve. Adar 13. tegnapra esett. Tegnap olvasták a jámbor zsidók a *Megilat* — az *Eszter* könyvét — s ma hegyen-völgyön lakokalom, ma ülik meg a farsangot.

— **(A pécsvidéki tanítónők estélye.)** A pécsvidéki tanítónők egyesülete hétfő délután öt órákor a polgári iskolában estélyt tartott, melyen először *Kozáry Gyula* hitoktató olvasott fel a nőnevelésről; sok tanulmányra valló, tekintélyektől vett citatumokban gazdag felolvasásában saját eszméit ügyesen támogatva mondta el ezen fontos kérdésről s a felhangzó zajos tapsok bizonyították, hogy a hallgatóság megértette és elfogadta az általa vallott elveket. Azután *Égi Kálmán* joghallgató szavalt el egy részletet *Arany János* »Katalin« című költői beszélyéből és kitűnő előadásával bámulatra ragadta hallgatóit. Majd *Buday Dezső* zongorán és *Eckert Sándor* hegedűn adtak elő különböző zeneszámokat a legnagyobb precizitással, végül pedig *Platz Panni* kisasszony énekelt magyar dalokat és egy részletet a »Suhanc«-ból saját zongorakísérete mellett, igazi nagy élvezetet szerezve a megjelenteknek, kik hét óra tájban oszlottak el a kellemesen töltött estélyről.

— **(Árvaügyek.)** *Jeszenszky Lajos*, árvaszéki elnök jelentésében egy fontosabb tárgy van és pedig a dunaszekcsi árvatárnak a központi kormányzat alá bevonása. Erre vonatkozólag *Driesz Lajos* pécsváradi ügyvéd ajánlja, hogy az átvételt megelőzőleg időt kell adni az eddigi ügyvezetésnek, hogy a kiadott kölcsönökre vonatkozólag a szükséges biztosítékot és tájékoztatást nyújtó okmányok, ha nem volnának meg, beszereztesse. Az előadó erre megjegyzi, hogy az átvétel ideje tiz nappal előbb jelezve lesz, azalatt az esetleg hiányzó becsülevelek beszerezhetők, az olyan kölcsönök pedig, melyekre vonatkozólag a kellő fedezet nincs biztosítva, nem hosszabbítatnak meg, hanem behajtatnak.

— **(Sikkasztó tanonc.)** *Krebsz* Izidor, baranya-sellyei kereskedésében volt alkalmazva *Vörös Mihály*, tolna-tamási illetőségű, tizenötéves tanonc. A fiura a napokban a gazdája öt forintot bizott, hogy adja fel a postára. Az azonban a helyett a zsebébe tette a pénzt és megszökvén, az öt forintot hamarosan elverte. A szökevény sikkasztót azonban most kézrekerítették és átadták a szentlőrinci járásbírósnak, a hol várja megérdemelt büntetését.

— **(Államépítészeti-, posta- és távirda-ügyek.)** *Kovácsffy Kálmán* előadta a beérkezett miniszteri rendeleteket, a posta és távirda forgalmára vonatkozó adatokat, továbbá, hogy a posta és távirdaigazgató átirata szerint *Kökény* község a pécsi hivatal kézbesítő kerületéből a pellérdibe kebeleztetett át.

— **(Leégett kazal.)** *Tumagl Ferenc*, vörösmarti lakosnak egy szalmakazla lett a napokban a tűz martaléka. Hogy a tűz miből keletkezett, nem sikerült a vizsgálatnak megállapítania. A leégett szalmakazal nem volt biztosítva. A kár azonban nem nagy; csak 30 forintot tesz ki.

— **(Kegyuri jog és kötelesség.)** *Schwerer* Nándor, szentkirályi plébános, *Berger* Emil, gusztávművei földbirtokos ellen kérvényt adott be a megye közigazgatási bizottságához, hogy nevezett utasítsák a kegyuraságához tartozó *Gerde* és *Rugásd* községek határából évenként 8, illetve 4 öl fát, összesen 3 évre 36 öl fát a plébános részére kiszolgáltatni. E kérvény mellett egy másik kérvényben már nem a földbirtokos ellen kéri ezt elhatározatni, hanem — bárki ellen; a fő az, hogy a kegyuraság a szolgálmányokra a canonica visita értelmében köteles s attól a plébános el nem eshetik. Az ügy nagy vitát keltett a közigazgatási bizottság mai ülésén; *Hinka László*, *Benkő Gyula*, *Driesz Lajos*, *Zsolnay György* és *Simonffay János* szóltak hozzá s mivel *Berger* Emil *Biedermann* Ottótól vette meg a birtokot, végre azt határozták, hogy megállapítandó, vajjon a kegyuri jog, illetve annak kötelességei átszármaztak-e az új földesurra és ha igen, teljes egészében vagy csak részben illeti őt meg a kegyuri jog s terheli ekkép a vele járó kötelesség. Ha ez meg lesz állapítva, akkor fognak érdemleges határozatot hozni az ügyben.

— **(Jubiláló ujság.)** A »Tolnamegyei Közlöny«, *Szegzárdon* megjelenő heti lap-társunk, vasárnap ünnepelte meg huszonötéves fennállásának jubileumát. A szerkesztőség, *Boda Vilmos* orsz. képviselő s a lapnak fennállása óta felelős szerkesztőjével élén, ez alkalomból ünnepi albumot adott ki, melyben a lap huszonötéves fennállásának történetét, munkatársait ismertetik s mely a munkatársak tekintélyes gárdájától közöl alkalmi dolgozatokat.

— **(Tanfelügyelő jelentése.)** *Salamon József* kir. tanácsos tanfelügyelőnek a közig. bizottság mai ülésében folvasott referációjában legszomorubb az, hogy *Sáros*, *Botyka* és *Becefa* községekben a tanítói állásokra hirdetett pályázat meddő maradt s hogy még most is vannak kérvények, melyekben a tanítók hátralekös fizetésük behajtását sürgetik.

— **(Betörés.)** *Antal* János, német-ürögi lakos házába a napokban betörték. A betörést éjjel követték el és ablakon át bemászva vittek el a tettesek vagy 36 forin

értékű ruhaneműt. A kárt a tulajdonos csak másnap reggel vette észre, a mikor is jelentést tett az esetről a csendőrségnek. A nyomozás megindult a betörők kilétének kipuhatólása végett.

— **(Nagykorúsítási eljárás.)** Egy nagykorúsítási eljárásból kifolyólag élénk vita keletkezett a mai megyei közigazgatási bizottsági ülésen a felett, hogy a nagykorúsítási eljárás teljesítéséhez az illető járási szolgabíró helyett mily esetekben küldhető ki a központi árvaszéktől valamelyik ülnök az eljárás foganatosítására. Ugyanis *Krausz Géza*, bánfai lakos épen ezen szempontból adott be felelőzést a közigazgatási bizottsághoz, mert nagykorúsítási eljárásának foganatosítására a központból küldtek ki tisztviselőt a járási szolgabíró helyett. Az e tekintetben kiadott miniszteri rendelet azt mondja, hogy ha az illetékes közegek akadályozva vannak, csak az esetben lehet a központból az eljárás végett tisztviselőt kiküldeni, sőt ez esetben nemcsak joga, hanem kötelessége is az árvaszéknek így eljárni. De hogy most már mikor állapítható meg a sürgősség s mikor van helye a központból a kiküldetésnek, ezt csak esetről esetre lehet megállapítani és a legtöbb esetben diszkrét dolgot képez. *Benkő Gyula*, *Jeszenszky Lajos*, *Trixler Károly* és *Driesz Lajos* hozzászólása után a vita azzal ért véget, hogy korrektül a miniszteri rendelethez kell ily esetekben alkalmazkodni.

— **(Megkerült.)** *Réder József*, felsővámház-utcai lakos jelentette az este a rendőrségnél, hogy tizenöt éves Ádám nevű fia két nap óta nem volt otthon. A gyerek minden szó nélkül távozott hazulról és most nem tudják, hogy hol van. A rendőrorjárat még az éjjel ráakadt azonban a fiúra, a ki csavarogva kóborolt az utcákon. Bevitték a város házára s onnan átadták az apjának a megkerült gyereket.

— **(Járvány egy iskolában.)** A szászvári elemi iskola növendékei között — mint levelezőnk írja — fellépett a vörheny. A tanulók nagyrésze otthon fekszik betegen. Halálest azonban még eddig szerencsére nem fordult elő.

— **(Adóügyek.)** *Dragonescu Döme*, kir. pénzügyigazgatónak, a megye közigazgatási bizottságához ma betérjett jelentése szerint a megye területén február hónapban egyenes adókban 172.073 frt 80 kr folyt be, míg a múlt év hasonló időszakában 174.844 frt 73 krajcár. A folyó év első két hónapjában az idén 237.242 frt 89 krajcár egyenes adó folyt be; míg a múlt év első két hónapjában 258.596 frt 92 krajcár. Az ideai adóbefizetések eddig tehát hanyatlást mutatnak, de az elért eredmény, tekintve, hogy az adóbehajtás a két hónapban szigorubb eszközökkel nem szorgalmaztatott, még mindig igen jónak mondható.

— **(Halálozás.)** Bonyhádon szombaton halt meg 81 éves korában bonyhádi Percel Gyula, ki a magyar szabadságharc leveretése után a hazafias érzelmű Percelekkel egy nevet viselni nem akarván, a Bonyhádi predicatumot vette fel névnek. Az akkori abszolút kormány Békés vármegye főispáni helytartóvá, majd Vas vármegye főnökévé nevezte ki; 1859-ben császári kamarás lett. Az öreg ur kibékült családjával és Bonyhádon vissza-

vonulva élt. Elhunytát nagy kiterjedelmű rokonság gyászolja. Atyafiságban állott a hős Percel Mór tábornokkal, továbbá Percel Bélával, Magyarország volt igazságügyminiszterével és Percel Dezsővel, a jelenlegi miniszterrel is.

— **(Erdőégés.)** Egyre gyakoriabbak manapság a vidéken az erdőégések, melyeket rendszeren gondatlanság idéz elő. Legujabban Nagyharsányból kapjuk a hírt, hogy ott a község erdejének déli része kigyuladt és egy jó területen le is égett. A tűz — amint a vizsgálat kiderítette — *Domonkos Sándor*, nagyharsányi lakos vigyázatlanságából keletkezett, a ki kukoricaszárát égetett az erdő melletti földjén s onnan a szél az égő paraszt rávitte az erdőre, melyben meggyuladt a sok száraz levél s így keletkezett a tűz, a mely által okozott kárt most a vigyázatlan gazdának kell megtérítenie.

— **(A jegyző kára.)** *Cseh Gyula*, darázi községi jegyzőn furcsa módon állt boszút valami haragosa. A szőlejében levő lugast egy éjszaka mind kivágták s így vagy kétszáz forintnyi kárt okoztak neki. Azt hiszik, hogy valami szociálista parasztnak volt a tette a furcsa boszu. Különb a nyomozást megindították a tettes kézrekerítése végett.

— **(Egészségi állapot a megyében.)** Baranyamegyében a tisztí főorvos jelentése szerint a múlt hóban a megbetegedések és halálozások száma az előző hónapoz képest rosszabbodást mutat. A megyében járványos betegségek is pusztítanak. Így roncsoló toroklobban 18 megbetegedés történt és 7 halállal végződött; hashagymázban 7 megbetegedés és 1 halálozás fordult elő; vörhenyben 11 megbetegedés és 7 halálozás volt; kanyaróban 10 megbetegedés és 1 halálest, hólyagos himlőben 1 megbetegedés fordult elő.

— **(Szociálisták mindenfelé.)** A szociálisták — bár nem oly veszedelmes irányban, mint az alföldi agrár szociálisták — mindinkább terjed a megyében. A pécsi csendőrszaksz területén ugyan a múlt héten nem fordult elő szociálista mozgalom, de egyebütt, különösen a mohácsi járásban mindig több a hive a szociálistáknak. Nemcsak Darázson és Hercegmárokon vannak szociálisták, hanem már sok más — többnyire sokacoktól lakott — községben is. Így Izsépen 350-re, Bodolyán 400-ra, Baranya-Baánban 200-ra, (többnyire szerbek), Baranyavárott 350-re, Kisfaludon 260-ra, Vörösmarton 50—80-ra, Laskón 68-ra, Beremenden 50-re, Torjancén 120-ra, Dráva-Szent-Mártonban 89-re teszik a szociálisták számát. Kassádon 700 sokac lakos közül 550 vallja a szociálisták elveit. Batinán is kezd már terjedni a szociálisták. Mohácson eddig csak a szigetben voltak — leginkább bácskai illetőségű szociálisták, de ott — ugylátszik — számuk, melyet eddig 35-re tettek, már apadóban van. A városban a hatóságok még nem jöttek nyomára a szociálisták terjedésének, bár beszélnek, hogy ott is gyűjtenek tagokat és tagdíjakat (személyenkint 20 krt.) Azonban titkos följelentés folytán a csendőrség mégis kénytelen volt házkutatást tartani *Jellasics I. Kovácsnál* és *Folbert András* cipésznél, hol több izgató tartalmu nyomtatványt és könyvet, meg egy gummi-bélyegzőt találtak ily körirattal: „Mohácsi pártszervezet.” A nevezettek kihallgat-

tatván, *Jellasics* beismerte ugyan, hogy összekötésben állott *Tatai Józseffel*, a nem rége 50 frttal megbírságot dályoki szociálista vezérrel, de ő ezt az összekötést megszakította s mit sem akar tudni a szociálistákról. *Folbert András* pedig előadta, hogy a bélyegzőt *Trukli János* volt mohácsi szociálista vezér hagyta nála 1896-ban, de ő azt soha sem használta, a nyomtatványok és könyvek pedig megrendelés nélkül, ismeretlen kézből, a posta útján kerültek hozzá — úgy véli, hogy *Trukli* küldhette — de ő azokat nem terjesztette, sőt a legutóbbi küldeményt át sem vette, hanem visszaküldötte, mert ő nem volt és nem is akar szociálista lenni.

— **(Hűtlen cseléd.)** *Krausz Ignác* harkányi lakosnál volt szolgálatban *Pusztai Sándor*, zalaszántói illetőségű, szolgalegény. Gazdája annyira megbízott benne, hogy a napokban 23 forintot bízott reá. A hűtlen cseléd azonban elsikkasztotta a rábizott pénzt és megszökött vele. Most mindenfelé keresik.

— **(Mohácsi küldöttség a püspök-nél.)** Ma jelent meg *Hetyey Sámuel* pécsi püspöknel az a küldöttség, melynek érkezését előre jeleztük s a mely azon kérést adta elő hogy a püspök mint mohácsi birtokos, írja alá azt a kérvényt, melyben Mohács rendezett tanácsu várossá leendő átalakulása iránt folyamodik. A küldöttség tagjai voltak *Jagits József* országgyűlési képviselő, *Margittai Péter* ügyvéd és *Keserics Ferenc* esperes plébános, kik magukkal hozták az ívet, melyet a püspök alá is írt. A küldöttség tagjait ebéden tartotta a püspök az aulában, melyen kívülök részt vettek még *Szuly József*, *Wajdits Gyula* és *Tóth Gyula* plébánosok és *Rudolf Mátyás* káplán.

— **(Eltűnt százasa.)** Ily címen megírtuk, hogy *Katics Illés* nevű ember zsebéből elloptak száz forintot. *Kovács Antal* rendőrbiztos hosszas nyomozása után sikerült a zsebtolvajokat *Tóth János*, virslárius és *Kaufman Miklós* bádigos személyében kipuhatólni. A két letartóztatott egyén tegnap este beismerte, hogy a százason megosztottak és a pénzt már el is költötték; de magát a lopást egyik a másikra hárítja. Ügyüket áttették az ügyészséghez, hová *Tóthot* fel is kísérték, *Kaufmann* azonban, mivel állandó lakása és foglalkozása van, szabadlábon maradt.

— **(A főügyész jelentése.)** *Zsolnay György* főügyési helyettes különösen a legutóbb előfordult szökési esetről emlékezett meg és azt az örök szabályellenes, felületes eljárásán kívül annak a körülménynek tudja be, hogy a megyeház szomszédságában levő házban és annak kertjében nem állíthat fel öröket és mivel a raboknak dolgozniok kell s így gyakran megesik, hogy a padláson is akad tennivalójuk, onnan a legkönnyebben átjuthatnak a kertbe s aztán akár a házbeliek szemeláttára is elszökhetnek, a kik azt hiszik, hogy csak a rabokkal beszélgetni bejáró hozzátartozóik távoznak onnan el. 24 év óta ez a második eset, hogy a pécsi fogházból rabok szöknek el s első ízben is ugyanazt az utat választották, mint most. Indítványozza tehát, hogy felterjesztés tétessék az igazságügyminiszterhez arra nézve, hogy a szomszédos házat és kertet megvegye, vagy legalább is kibérelje, a mely esetben azt a vizsgálóbíró részére lehetne

felhasználni és megszűnnék az a szegyenletes eljárás is, hogy a láncravert rabok csaknem félóránként a legnépesebb utcákon át kísértessenek a vizsgálóbíróhoz. Indítványa értelmében felterjesztés fog intézteni az igazságügy-miniszterhez.

— **(Elfogott tolvajok.)** Tóth Gyula, albertfalui lakos kamrájából elloptak egy zsák búzát. A nyomozás megindítván, a tolvajok csakhamar kézrekerültek Májér Gáspár, Scheffer Márton, Suj György és Schott Antal, albertfalui lakosok személyében, a kik bár négyen voltak az egy zsák buza ellopásához, még se volt hozzá nagy szerencsájük, mert meg is találták még náluk a lopott búzát érintetlenül. Az elfogott tolvajok beismerték tettüket s most majd a bíróság fog velük végezni.

— **(Illetékesség mezőrendőri kihágásoknál.)** Kész Pál, mohácsi lakos ellen, Mohács nagyközségnek négyrendbeli mezőrendőri kihágási ügyében Mohács nagyközség, mint panaszos, az illetékesség megállapítása végett a közigazgatási bizottsághoz fordult. A közigazgatási bizottság — mivel a kihágás Lancsuk határában történt e község előljáróságát nevezte meg illetékesnek ez ügyben ítélni. Lancsuk község előljárósága azonban ez illetékességet visszautasította és megfélebbezte a határozatot, nem lévén hajlandó ez ügyben ítélni. A mai közigazgatási ülésen nagy vitát keltett ez ügy, melyben Jagits József, Simonffy János, Benkő Gyula, Hinka László és Trixler Károly alispán vettek részt. Az előadói javaslat úgy szólt, hogy a feleb-

bezés felterjesztendő a miniszteriumhoz; ezzel szemben Benkő Gyula azt indítványozta, hogy a felebbezés visszaküldessék és a község ez ügyben, mint illetékes, határozathozatalra utasítsassék, mert ez alól kibujni nem lehet s az esetben, ha az illetékesség dacára sem ítélnének, az előljáróság fegyelmi eljárásnak néz elébe. A főispán végre is szavazás alá bocsátotta a kérdést, a mikor is az előadói javaslat mellett csak négy bizottsági tag szavazott s így az illetékességet nem rázhatja le a nyakáról Lancsuk előljárósága.

— **(Tolvaj a padlásán.)** Knoll Boldizsár, jakabfalui lakos a padlásán tartogatott több zsák lisztet, hogy azt alkalomadtán jó pénzért értékesítse. A lisztről azonban tudomást szerezhettek valami jómadár, a ki aztán megelőzte szándékában a gazdát s egy szép reggelre virradóra emelte a padlásról a 27 forint értékű lisztet, a zsákokkal együtt. Hogy ki volt, még nem tudják.

— **(Hajók közlekedése.)** Mint már említettük, a Budapest-Mohács-Orsova közt közlekedő helyi, illetve postahajók e hó folyamán forgalomba lépnek. Budapestről Mohácsra és viszont hetenkint 3—3 helyi menet fog közlekedni, melynek menetrendje összeesik az ugyancsak hetenkint 3—3-szor Budapest-Orsova közt forgalomban levő posta-hajó menetrendjével. A helyi-hajó indul: Budapestről (Mohácsra) este 10 órákor, minden hétfőn, szerdán és pénteken, első menet f. é. márc. 19-én. Mohácsról (Budapestre) este 7 órákor minden pénteken, vasárnap és szerdán, első

menet f. é. márc. 22-én. Az első az 5. sz. vonat-hoz, az utóbbihoz a 6. számú vonat csatlakozik Mohácsra. (Előbbi érk. Pécsre d. e. 11 órákor, utóbbi ind. Pécsről d. u. 4 órákor.) A posta-hajó indul: Budapestről lefelé este 10 órákor, minden kedden, csütörtökön és szombaton, első menet f. é. márc. 19-én. Mohácsról lefelé reggel 8 óra 30 perckor, minden szerdán, pénteken és vasárnap, első menet f. é. márc. 20-án. Mohácsról felfelé este 7 órákor, minden csütörtökön, szombaton és hétfőn, első menet f. é. márc. 24-én. Orsováról felfelé reggel 4 órákor, minden szerdán, pénteken és vasárnap, első menet f. é. márc. 23-án. A fentemlített csatlakozásokon kívül a Mohácsról lefelé menő hajóhoz a 4. sz. vonat (ind. Pécsről reggel 5 óra 30 perckor, érk. Mohácsra 7 óra 44 perckor,) az Orsováról Mohácsra érkező hajó pedig a 3. sz. vonat-hoz (indul Mohácsról reggel 5 óra 50 perckor, érk. Pécsre reggel 8 óra 1 perckor,) csatlakozik Mohácsra.

— **(Gallovich Viktor ügye.)** Az Amerikába szökött törvényszéki albirót most már nemcsak a polgári hatóságok körözik, hanem a katonai parancsnokságok is. Gallovich Viktor ugyanis az 1888—89. évben szolgálta le katonai évét mint egy éves önkéntes a Pécseni állomásozó gyalogezred 4. zászlóaljánál. Az 1889. évi szeptember hónap 21—26 napjain Neuwirth tábornok elnöklése mellett tartott tiszti vizsgálatokat sikerrel letévén, ugyanez év december végén tartalékos hadnagygyá nevezték ki. Most, hogy viselt dol-

MASODIK KOTET.

Velence.

I.

A fiatal Chypre Montaigout marquis két nappal később már a gyorsvonaton ült, mely Szt.-Gotthardon át Párisból Milanóba vezetett.

Napoktán Nikoláj s néhány kipróbált hűségű szolga, kikkel a grófné unoka-öccsét Velencében környezni akarta, utaztak vele.

Mikor már tul voltak az éjszakán s Basel, Luzern mögöttük maradt, a két barát, egyedül lévén hálókocsijukban, beszélgetni kezdett. Természetesen a különös terv körül forgolódott a beszéd, mely őket Velencébe vezette. A grófné nagyon a lelkére beszélt a nevelőnek. Hűsége és odaadása, ha nem is egészen vak, de mindig alkalmas eszközzé tették őt. Azon fáradozott tehát, hogy tanítványa felindulását lecsilapítsa és lelkifurdalását elaltassa.

— Atyád deportálása óta — s akkor te tizennégy éves voltál — mindig azt hallottam tőled, ha te a bűnöst felfedezed . . .

— Résztét nélkül fogom párbajban megölni, melyben a gyűlöletem, dühöm, igazságom erőt fog nekem

tessük az apa büneiért s még hozzá oly irtóztató büntetéssel. Ez a gyermek, ki alig hogy megszületett akkor, még egészen ártatlan ebben a dologban, mely egyedül atyjának műve. Büntessük a bűnöst, az igazság, de az, a mit tőlem kérsz, az szegyen, az büntény!

— És te, Pierre, nem voltál te Iván és Mihály titkos bujálkodásában egész ártatlan és volt-e irántad részvéttel Mihály? Tétovázott-e egy pillanatig is, hogy téged egy áruló, pártütő fiává tegyen, nem vagy te örökre egy szibériai rabnak fia? Nem szegyenfoltos nevet viselsz-e? Ismétlem neked: Nadia iránti szeretete, az ő jövőjéről való gondoskodás az egyedüli érzés, mely Vorovits Mihály szívében él. Azt is ismétlem, hogy a kegy ellen, melyet a cári környezetben élvez, nincs mit kezdeni. Mielőtt elhatároztam, hogy megkezdem veled a harcot — mert hisz ismerem jellemednek természetes nyíltságát, büszkeségét és függetlenségét — mindent megkísérlettem, mindent mérlegeltem, mindent megvizsgáltam. Nincsen választásunk. Vagy igen — vagy nem. Akarod-e Vorovits Mihályt a halálos csapással sujtani, melylyel ő atyádat és minket sujtott? Ha igen, akkor indulj — ha nem, akkor nem beszélünk többet erről. Maradj Párisban, tartsd meg bevonulásodat a világba, járj bálakba, színházba, mindenhová, ahol szórakozhatik, ahol nevelhet az ember, ahol ünnepeket ülnek. És mert ez az erkölcs, udvarolj a férjes asszonyoknak, rabold el a férjtől a feleséget, a gyermektől az anyát — mindez nem szegyen, nem büntény! Én azonban folytatom művemem; Istennek legyen hála, nekem is van arra elég nagy vagyonom. Pénzzel sokmindent lehet elérni, az ember büszkeséget, tudományt, gyakran becsületet is vehet.

értékű ruhaneműt. A kárt a tulajdonos csak másnap reggel vette észre, a mikor is jelentést tett az esetről a csendőrségnek. A nyomozás megindult a betörők kilétének kipuhatólása végett.

— **(Nagykorúsítási eljárás.)** Egy nagykorúsítási eljárásból kifolyólag élénk vita keletkezett a mai megyei közigazgatási bizottsági ülésen a felett, hogy a nagykorúsítási eljárás teljesítéséhez az illető járási szolgabíró helyett mily esetekben küldhető ki a központi árvaszéktől valamelyik ülnök az eljárás foganatosítására. Ugyanis *Krausz Géza*, bánfai lakos épen ezen szempontból adott be felelőbezt a közigazgatási bizottsághoz, mert nagykorúsítása eljárásának foganatosítására a központból küldtek ki tiszttviselőt a járási szolgabíró helyett. Az e tekintetben kiadott miniszteri rendelet azt mondja, hogy ha az illetékes közegek akadályozva vannak, csak az esetben lehet a központból az eljárás végett tiszttviselőt kiküldeni, sőt ez esetben nemcsak joga, hanem kötelessége is az árvaszéknek így eljárni. De hogy most már mikor állapítható meg a sürgősség s mikor van helye a központból a kiküldetésnek, ezt csak esetről esetre lehet megállapítani és a legtöbb esetben diszkrét dolgot képez. *Benkő Gyula*, *Jeszenszky Lajos*, *Trixler Károly* és *Driesz Lajos* hozzászólása után a vita azzal ért véget, hogy korrektül a miniszteri rendelethez kell ily esetekben alkalmazkodni.

— **(Megkerült.)** *Réder József*, felsővámház-utcai lakos jelentette az este a rendőrségnél, hogy tizenöt éves Ádám nevű fia két nap óta nem volt otthon. A gyerek minden szó nélkül távozott hazulról és most nem tudják, hogy hol van. A rendőrorjárat még az éjjel ráakadt azonban a fiura, a ki csavarogva kóborolt az utcákon. Bevitték a városházára s onnan átadták az apjának a megkerült gyereket.

— **(Járvány egy iskolában.)** A szászvári elemi iskola növendékei között — mint levelezőnk írja — fellépett a vörheny. A tanulók nagyrésze otthon fekszik betegen. Halálest azonban még eddig szerencsére nem fordult elő.

— **(Adóügyek.)** *Dragonescu Döme*, kir. pénzügyigazgatónak, a megye közigazgatási bizottságához ma betérjett jelentése szerint a megye területén február hónapban egyenes adókban 172.073 frt 80 kr folyt be, míg a múlt év hasonló időszakában 174.844 frt 73 krajcár. A folyó év első két hónapjában az idén 237.242 frt 89 krajcár egyenes adó folyt be; míg a múlt év első két hónapjában 258.596 frt 92 krajcár. Az ideai adóbefizetések eddig tehát hanyatlást mutatnak, de az elért eredmény, tekintve, hogy az adóbehajtás a két hónapban szigorubb eszközökkel nem szorgalmaztatott, még mindig igen jónak mondható.

— **(Halálozás.)** Bonyhádon szombaton halt meg 81 éves korában bonyhádi Percel Gyula, ki a magyar szabadságharc leveretése után a hazafias érzelmű Percelekkel egy nevet viselni nem akarván, a Bonyhádi predicatumot vette fel névnek. Az akkori abszolút kormány Békés vármegye főispáni helytartóvá, majd Vas vármegye főnökévé nevezte ki; 1859-ben császári kamarás lett. Az öreg ur kibékült családjával és Bonyhádon vissza-

vonulva élt. Elhunytát nagy kiterjedelmű rokonság gyászolja. Atyafiságban állott a hős Percel Mór tábornokkal, továbbá Percel Bélával, Magyarország volt igazságügyminiszterével és Percel Dezsővel, a jelenlegi miniszterrel is.

— **(Erdőégés.)** Egyre gyakoriabbak manapság a vidéken az erdőégések, melyeket rendszeren gondatlanság idéz elő. Legujabban Nagyharsányból kapjuk a hírt, hogy ott a község erdejének déli része kigyuladt és egy jó területen le is égett. A tűz — amint a vizsgálat kiderítette — *Domonkos Sándor*, nagyharsányi lakos vigyázatlanságából keletkezett, a ki kukoricaszárát égetett az erdő melletti földjén s onnan a szél az égő paraszt rávitte az erdőre, melyben meggyuladt a sok száraz levél s így keletkezett a tűz, a mely által okozott kárt most a vigyázatlan gazdának kell megtérítenie.

— **(A jegyző kára.)** *Cseh Gyula*, darázi községi jegyzőn furcsa módon állt boszút valami haragosa. A szőlejében levő lugast egy éjszaka mind kivágták s így vagy kétszáz forintnyi kárt okoztak neki. Azt hiszik, hogy valami szociálista parasztnak volt a tette a furcsa boszu. Különb a nyomozást megindították a tettes kézrekerítése végett.

— **(Egészségi állapot a megyében.)** Baranyamegyében a tiszti főorvos jelentése szerint a múlt hóban a megbetegedések és halálozások száma az előző hónapoz képest rosszabbodást mutat. A megyében járványos betegségek is pusztítanak. Így roncsoló toroklobban 18 megbetegedés történt és 7 halállal végződött; hashagymázban 7 megbetegedés és 1 halálozás fordult elő; vörhenyben 11 megbetegedés és 7 halálozás volt; kanyaróban 10 megbetegedés és 1 halálozeset, hólyagos himlőben 1 megbetegedés fordult elő.

— **(Szociálisták mindenfelé.)** A szociálisták — bár nem oly veszedelmes irányban, mint az alföldi agrár szociálisták — mindinkább terjed a megyében. A pécsi csendőrszaksz területén ugyan a múlt héten nem fordult elő szociálista mozgalom, de egyebütt, különösen a mohácsi járásban mindig több a hive a szociálistáknak. Nemcsak Darázson és Hercegmárokon vannak szociálisták, hanem már sok más — többnyire sokacoktól lakott — községben is. Így Izsépen 350-re, Bodolyán 400-ra, Baranya-Baánban 200-ra, (többnyire szerbek), Baranyavárott 350-re, Kisfaludon 260-ra, Vörösmarton 50—80-ra, Laskón 68-ra, Beremenden 50-re, Torjancén 120-ra, Dráva-Szent-Mártonban 89-re teszik a szociálisták számát. Kassádon 700 sokac lakos közül 550 vallja a szociálisták elveit. Batinán is kezd már terjedni a szociálisták. Mohácson eddig csak a szigetben voltak — leginkább bácskai illetőségű szociálisták, de ott — ugylátszik — számuk, melyet eddig 35-re tettek, már apadóban van. A városban a hatóságok még nem jöttek nyomára a szociálisták terjedésének, bár beszélnek, hogy ott is gyűjtenek tagokat és tagdíjakat (személyenkint 20 krt.) Azonban titkos följelentés folytán a csendőrség mégis kénytelen volt házkutatást tartani *Jellasics I. Kovácsnál* és *Folbert András* cipésznel, hol több izgató tartalmu nyomtatványt és könyvet, meg egy gummi-bélyegzőt találtak ily körirattal: „Mohácsi pártszervezet.” A nevezettek kihallgat-

tatván, *Jellasics* beismerte ugyan, hogy összekötésben állott *Tatai Józseffel*, a nem rége 50 frttal megbírságot dályoki szociálista vezérrel, de ő ezt az összekötést megszakította s mit sem akar tudni a szociálistákról. *Folbert András* pedig előadta, hogy a bélyegzőt *Trukli János* volt mohácsi szociálista vezér hagyta nála 1896-ban, de ő azt soha sem használta, a nyomtatványok és könyvek pedig megrendelés nélkül, ismeretlen kézből, a posta útján kerültek hozzá — úgy véli, hogy *Trukli* küldhette — de ő azokat nem terjesztette, sőt a legutóbbi küldeményt át sem vette, hanem visszaküldötte, mert ő nem volt és nem is akar szociálista lenni.

— **(Hűtlen cseléd.)** *Krausz Ignác* harkányi lakosnál volt szolgálatban *Pusztai Sándor*, zalaszántói illetőségű, szolgalegény. Gazdája annyira megbízott benne, hogy a napokban 23 forintot bizott reá. A hűtlen cseléd azonban elsikkasztotta a rábizott pénzt és megszökött vele. Most mindenfelé keresik.

— **(Mohácsi küldöttség a püspök-nél.)** Ma jelent meg *Hetyey Sámuel* pécsi püspöknel az a küldöttség, melynek érkezését előre jeleztük s a mely azon kérést adta elő hogy a püspök mint mohácsi birtokos, írja alá azt a kérvényt, melyben Mohács rendezett tanácsu várossá leendő átalakulása iránt folyamodik. A küldöttség tagjai voltak *Jagits József* országgyűlési képviselő, *Margittai Péter* ügyvéd és *Keserics Ferenc* esperes plébános, kik magukkal hozták az ívet, melyet a püspök alá is irt. A küldöttség tagjait ebéden tartotta a püspök az aulában, melyen kívülök részt vettek még *Szuly József*, *Wajdits Gyula* és *Tóth Gyula* plébánosok és *Rudolf Mátyás* káplán.

— **(Eltűnt százas.)** Ily címen megírtuk, hogy *Katics Illés* nevű ember zsebéből elloptak száz forintot. *Kovács Antal* rendőrbiztos hosszas nyomozása után sikerült a zsebtolvajokat *Tóth János*, virslíarus és *Kaufman Miklós* bádigos személyében kipuhatólni. A két letartóztatott egyén tegnap este beismerte, hogy a százason megosztottak és a pénzt már el is költötték; de magát a lopást egyik a másikra hárítja. Ügyüket áttették az ügyészséghez, hová *Tóthot* fel is kísérték, *Kaufmann* azonban, mivel állandó lakása és foglalkozása van, szabadlábon maradt.

— **(A főügyész jelentése.)** *Zsolnay György* főügyési helyettes különösen a legutóbb előfordult szökési esetről emlékezett meg és azt az örök szabályellenes, felületes eljárásán kívül annak a körülménynek tudja be, hogy a megyeház szomszédságában levő házban és annak kertjében nem állíthat fel öröket és mivel a raboknak dolgozniok kell s így gyakran megesik, hogy a padláson is akad tennivalójuk, onnan a legkönnyebben átjuthatnak a kertbe s aztán akár a házbeliek szemeláttára is elszökhetnek, a kik azt hiszik, hogy csak a rabokkal beszélgetni bejáró hozzátartozóik távoznak onnan el. 24 év óta ez a második eset, hogy a pécsi fogházból rabok szöknek el s első ízben is ugyanazt az utat választották, mint most. Indítványozza tehát, hogy felterjesztés tétessék az igazságügyminiszterhez arra nézve, hogy a szomszédos házat és kertet megvegye, vagy legalább is kibérelje, a mely esetben azt a vizsgálóbíró részére lehetne

felhasználni és megszűnnék az a szégyenletes eljárás is, hogy a láncravert rabok csaknem félóránként a legnépesebb utcákon át kísértessenek a vizsgálóbíróhoz. Indítványa értelmében felterjesztés fog intézteni az igazságügy-miniszterhez.

— **(Elfogott tolvajok.)** Tóth Gyula, albertfalui lakos kamrájából elloptak egy zsák buzát. A nyomozás megindítván, a tolvajok csakhamar kézrekerültek Májér Gáspár, Schaffer Márton, Suj György és Schott Antal, albertfalui lakosok személyében, a kik bár négyen voltak az egy zsák buza ellopásához, még se volt hozzá nagy szerencsájük, mert meg is találták még náluk a lopott buzát érintetlenül. Az elfogott tolvajok beismerték tettüket s most majd a bíróság fog velük végezni.

— **(Illetékesség mezőrendőri kihágásoknál.)** Kész Pál, mohácsi lakos ellen, Mohács nagyközségnek négyrendbeli mezőrendőri kihágási ügyében Mohács nagyközség, mint panaszos, az illetékesség megállapítása végett a közigazgatási bizottsághoz fordult. A közigazgatási bizottság — mivel a kihágás Lancsuk határában történt e község előljáróságát nevezte meg illetékesnek ez ügyben ítélni. Lancsuk község előljárósága azonban ez illetékességet visszautasította és megfélebbezte a határozatot, nem lévén hajlandó ez ügyben ítélni. A mai közigazgatási ülésen nagy vitát keltett ez ügy, melyben Jagits József, Simonffy János, Benkő Gyula, Hinka László és Trixler Károly alispán vettek részt. Az előadói javaslat úgy szólt, hogy a feleb-

bezés felterjesztendő a miniszteriumhoz; ezzel szemben Benkő Gyula azt indítványozta, hogy a felebbezés visszaküldessék és a község ez ügyben, mint illetékes, határozathozatalra utasítsassék, mert ez alól kibujni nem lehet s az esetben, ha az illetékesség dacára sem ítélnék, az előljáróság fegyelmi eljárásnak néz elébe. A főispán végre is szavazás alá bocsátotta a kérdést, a mikor is az előadói javaslat mellett csak négy bizottsági tag szavazott s így az illetékességet nem rázhatja le a nyakáról Lancsuk előljárósága.

— **(Tolvaj a padlásán.)** Knoll Boldizsár, jakabfalui lakos a padlásán tartogatott több zsák lisztet, hogy azt alkalomadtán jó pénzért értékesítse. A lisztről azonban tudomást szerezhetett valami jómadár, a ki aztán megelőzte szándékában a gazdát s egy szép reggelre virradóra emelte a padlásról a 27 forint értékű lisztet, a zsákokkal együtt. Hogy ki volt, még nem tudják.

— **(Hajók közlekedése.)** Mint már említettük, a Budapest-Mohács-Orsova közt közlekedő helyi, illetve postahajók e hó folyamán forgalomba lépnek. Budapestről Mohácsra és viszont hetenkint 3—3 helyi menet fog közlekedni, melynek menetrendje összeesik az ugyancsak hetenkint 3—3-szor Budapest-Orsova közt forgalomban levő posta-hajó menetrendjével. A helyi-hajó indul: Budapestről (Mohácsra) este 10 órakor, minden hétfőn, szerdán és pénteken, első menet f. é. márc. 19-én. Mohácsról (Budapestre) este 7 órakor minden pénteken, vasárnap és szerdán, első

menet f. é. márc. 22-én. Az első az 5. sz. vonat-hoz, az utóbbihoz a 6. számú vonat csatlakozik Mohácsra. (Előbbi érk. Pécsre d. e. 11 órakor, utóbbi ind. Pécsről d. u. 4 órakor.) A posta-hajó indul: Budapestről lefelé este 10 órakor, minden kedden, csütörtökön és szombaton, első menet f. é. márc. 19-én. Mohácsról lefelé reggel 8 óra 30 perckor, minden szerdán, pénteken és vasárnap, első menet f. é. márc. 20-án. Mohácsról felfelé este 7 órakor, minden csütörtökön, szombaton és hétfőn, első menet f. é. márc. 24-én. Orsováról felfelé reggel 4 órakor, minden szerdán, pénteken és vasárnap, első menet f. é. márc. 23-án. A fentemlített csatlakozásokon kívül a Mohácsról lefelé menő hajóhoz a 4. sz. vonat (ind. Pécsről reggel 5 óra 30 perckor, érk. Mohácsra 7 óra 44 perckor,) az Orsováról Mohácsra érkező hajó pedig a 3. sz. vonat-hoz (indul Mohácsról reggel 5 óra 50 perckor, érk. Pécsre reggel 8 óra 1 perckor,) csatlakozik Mohácsra.

— **(Gallovich Viktor ügye.)** Az Amerikába szökött törvényszéki albirót most már nemcsak a polgári hatóságok körözik, hanem a katonai parancsnokságok is. Gallovich Viktor ugyanis az 1888—89. évben szolgálta le katonai évét mint egy éves önkéntes a Pécseni állomásozó gyalogezred 4. zászlóaljánál. Az 1889. évi szeptember hónap 21—26 napjain Neuwirth tábornok elnöklése mellett tartott tiszti vizsgálatokat sikerrel letévén, ugyanez év december végén tartalékos hadnagygyá nevezték ki. Most, hogy viselt dol-

MASODIK KOTET.

Velence.

I.

A fiatal Chypre Montaignout marquis két nappal később már a gyorsvonaton ült, mely Szt.-Gotthardon át Párisból Milanóba vezetett.

Napoktán Nikoláj s néhány kipróbált hűségű szolgáló kikkel a grófné unoka-öccsét Velencében környezni akarta, utaztak vele.

Mikor már tul voltak az éjszakán s Basel, Luzern mögöttük maradt, a két barát, egyedül lévén hálókocsijukban, beszélgetni kezdett. Természetesen a különös terv körül forgolódott a beszéd, mely őket Velencébe vezette. A grófné nagyon a lelkére beszélt a nevelőnek. Hűsége és odaadása, ha nem is egészen vak, de mindig alkalmas eszközzé tették őt. Azon fáradozott tehát, hogy tanítványa felindulását lecsilapítsa és lelkifurdalását elaltassa.

— Atyád deportálása óta — s akkor te tizennégy éves voltál — mindig azt hallottam tőled, ha te a bűnöst felfedezed . . .

— Résztét nélkül fogom párbajban megölni, melyben a gyűlöletem, dühöm, igazságom erőt fog nekem

tessük az apa büneiért s még hozzá oly irtóztató büntetéssel. Ez a gyermek, ki alig hogy megszületett akkor, még egészen ártatlan ebben a dologban, mely egyedül atyjának műve. Büntessük a bűnöst, az igazság, de az, a mit tőlem kérsz, az szégyen, az bűntény!

— És te, Pierre, nem voltál te Iván és Mihály titkos bujálkodásában egész ártatlan és volt-e irántad részvéttel Mihály? Tétovázott-e egy pillanatig is, hogy téged egy áruló, pártütő fiává tegyen, nem vagy te örökre egy szibériai rabnak fia? Nem szégyenfoltos nevet viselsz-e? Ismétlem neked: Nadia iránti szeretete, az ő jövőjéről való gondoskodás az egyedüli érzés, mely Vorovits Mihály szívében él. Azt is ismétlem, hogy a kegy ellen, melyet a cári környezetben élvez, nincs mit kezdeni. Mielőtt elhatároztam, hogy megkezdem veled a harcot — mert hisz ismerem jellemednek természetes nyíltságát, büszkeségét és függetlenségét — mindent megkísérlettem, mindent mérlegeltem, mindent megvizsgáltam. Nincsen választásunk. Vagy igen — vagy nem. Akarod-e Vorovits Mihályt a halálos csapással sujtani, melylyel ő atyádat és minket sujtott? Ha igen, akkor indulj — ha nem, akkor nem beszélünk többet erről. Maradj Párisban, tartsd meg bevonulásodat a világba, járj bálakba, színházba, mindenhová, ahol szórakozhatik, ahol nevelhet az ember, ahol ünnepeket ülnek. És mert ez az erkölcs, udvarolj a férjes asszonyoknak, rabold el a férjtől a feleséget, a gyermektől az anyát — mindez nem szégyen, nem bűntény! Én azonban folytatom művemem; Istennek legyen hála, nekem is van arra elég nagy vagyonom. Pénzzel sokmindent lehet elérni, az ember büszkeséget, tudományt, gyakran becsületet is vehet.

gai és szökése a hírlapok révén köztudomásra jutottak, ezredparancsnoksága megindította ellene a katonai becsületügyi eljárást. Háromszor megidézik, hogy a fölhozott vádakra nyilatkozzék. Ha az idézéseknek nem tesz eleget, távolmaradása ellenére is meg fogják ellene hozni a verdiktet, a mely rangjának elvesztését mondja ki.

— **(Vérszomjas apa.)** *Fábiánkovits* György, kistrókus-utca 17. szám alatti lakos, tegnap este részeg állapotban vetődven haza, vére szomjazott. A feleségét összevissza verte, kis leányát pedig erővel arra kényszerítette, hogy vele pálinkát igyék. A szomszédok az asszony jajgatására figyelmesekké lévén, a rendőrségre szaladtak, honnan kiment két rendőr és a részegségében vére szomjazó embert bekisérték a börtönbe s ott aludta ki a mámort a fejéből.

— **(Megugrott a büntetés elől.)** *Pintér* István, nagy-ecsi születésű, 34 éves kocsis, kihágás miatt összeütközésbe jött a bírósággal. El is ítélték, de ő nem várta be a büntetését, hanem sietett Szegzárdról ismeretlen helyre távozni. Most jogerős lett a rávonatkozó ítélet s mert még mindig nem tudják, hogy hol van, elrendelték hát a körözését, hogy ha feltalálják valahol, leüllessék vele a rá mért büntetést.

— **(Kék ibolyák.)** Napos, enyhe már az idő. Tavasz párákat lehelve porhanyó a szikkadó föld. Csirák, rügyek bontogatják finom rostjaikat. A kék ibolya a divatos virág. Gavallér urak fölöttőin ezt lehet látni s egy-egy szép asszony, leány után andalogva lusta léptekkel, mintha csak a tavasz csábjait éreznék, olyan kellemes, olyan ingerlő a selymes nőifelöltőkről szállingozó ibolya illat. Mennyi szépséget, milyen érzelmeket hasonlítottak

már ábrándos poéták ehhez a gyöngye kis virághoz, mely erdei, kerti bokrok aljában nyilik rejtőzködve. Vagy talán inkább azért olyan kedves, olyan becses a kis ibolya, mert a nyíló tavasznak az első virága és hogy szép asszonyok, úde arcu leányok viselik könnyű selyem felöltőkön? Szép pécsi asszonyok, a kik után jól esik lusta léptekkel andalogni...

Művészet, irodalom.

○ **Cifra nyomoruság.** A tegnapi előadás szereplői három kategóriába sorozhatók. Az elsőbe azok tartoznak, a kik kevesebbet nyújtottak játékkal, mint a mennyit vártunk tőlük; ezek *Bihary*, *Bognár*, *Borbély* és *Erdélyi*, sőt még *Csiky* is, aki Bálnai szerepében csak a harmadik felvonásban játszott az ő tehetségéhez méltóan és *Andorffy* is, aki nem igen erőltette meg magát, hogy Csoma Bálintnak amugy is hálás szerepében ne csak beszéljen, hanem alakítson is. A második kategóriába azokat sorozzuk, akik többet adtak, mint a mire el voltunk készülve. Így *P. Kovács* Mariska, a ki *Szohner* Olga helyett játszotta Bellát, igen kedves és szép alakítást nyújtott. Továbbá *Delli* Lajos, a ki Poprádi Endrében kabinet-alakot produkált; de legfőképpen *H. Körösi* Juci, a ki igazán kedves és természetes, élethű módon játszotta Mézesnét s csaknem minden jelenése után nyílt színen is tapsot kapott. Igen jók voltak még *Andorffyné* és *Benkő* Jolán is. Végül a harmadik kategóriába *Szikora* Annát, a vendéget kell sorolnunk, a kitől első fellépte után már édeskeveset vártunk és ő

még e — semmit sem birta produkálni. Szikora Anna szép nő, de már alakja sem predestinálja drámai szende szerepekre, nem is szólva arról, hogy különben kifejezésteljes hangjával banni nem tud, arcjátéka nincs, a színpadon mereven jár-kelel és a színi alakításról a leghalványabb fogalmi sincsenek. Csodáljuk Somogyi igazgatót, a ki a színi idény végén ilyen vendég felléptével rontja le a közönség bizalmát a vendégszereplések iránt. S még inkább csodáljuk, hogy a jobb sorsra érdemes Szikora Annát senki sem világosította fel eddig, hogy ő nem — színművésznő s nem vendégszereplések által kellene az idejét elfecsérelnie, hanem ha már erőnek erejével színésznő akar maradni, beállnia rendes tagnak valami kisebbrendű vidéki társulathoz és ott tanulnia másod és harmadrendű segéd-színésznői szerepeket. Mert olyan szerepekben, mint *Eszter* is, nemcsak elrontja az egész előadás összhangját, de kiteszi magát annak is, hogy — kifütyöljék. A mi közönségünk ugyan tudja, hogy mivel tartozik egy nő iránt még a színpadon is, de máshol más lehet a nézet s a közönség nem bocsájtja meg a nőnek azt, hogy rossz színésznő, a direktornak pedig azt, hogy ilyen vendégszerepléssel ülteti fel. Különben a tegnapi előadás már nem mulhattott volna el — püsszegés és fütty nélkül. Pedig erre a fentebbiek mellett az is okul szolgálhatott volna, hogy a sugó botrányosan viselkedett és egyes jelenetekben némelyek úgy játszottak, mintha erőnek erejével agyon akarták volna ütni az előadás csekély sikerét. (→)

Majd találok egy büszkenevű nemes embert, egy tönkrement, de szép és fiatal játékost, ki nem is kívánhat egyebet, minthogy palotában lakják a Canéle Grande-on, vidám életet éljen, szórja az aranyat maga körül, szeretesse magát egy fiatal leány által — s egy napon megveszem tőle félmillióval a szeretőjét és visszaadom atyjának.

— No hát ez valóságos vendetta, melyhez képest a korzikai gyilkos csak gyerekjáték, gondolta magában *Nikoláj*. — Igen, mégis való az atavizmus titokzatos törvénye és ha nemes urnóm — mint korzikai ősei — nem is játszik a késsel, hát csak azért van, mert a civilizáció előhaladása szelidíti ösztöneinket, a fajból eredő hajlamainkat csiszolja, finomítja azokat. De mégis elébe helyezem a gyilkost e vendetta fin de sieclenek, az becsületesebb, bátrabb volt.

Mialatt a sötét szövetekkel burkolt szalonban a csöndben és félhomályban *Komanoff Xenia* szavai mint tüzleheletek vibráltak a levegőben, *Chypre Montaignaut* lelkét mind nagyobb izgalom fogta el.

Tudta, hogy tizenötévi gyász, egyedüllét s a könyök átjárták nénje idegeit, egész valóját. Képesnek tartotta, hogy a stíléhez is folyamodjék, hogy boszuját kielégítse, ha felfedezte a bűnöst; de hogy jöhetett ez a tiszta, nemes asszony, ki oly magasan állott minden emberj szenvedély felett, erre a megvetendő tervre! Egy pillanatilag nyomasztó csend honolt. A grófnő, még mindig büszke állásban, fejét hátravetve, karját, a büszke dacot és megingathatlan energiát eláruló mozdulattal, keresztbe fonva, szemlélte unoka-öcscsét. Szeme először fejezett ki fájdalmas lenézést, mikor ő róla, a »kedves gyermek«-ről volt szó: nem így álmodta őt lelke, akit az élet

minden harcaira előkészítettnek hitt; szárny nélkül született, mert képtelennek mutatkozott őt az előítéleteknél és emberi részvétnél magasabb régiókba követni.

A fiatal ember büszkesége és veleszületett beszédesége megadták neki a bátorságot, hogy *Komanoff Xenia* újból kérje, hogy boszuja tervét változtassa meg.

Mindenre hajlandó volt, csak e szégyenletes tett eszközéül nem akarta magát felhasználtatni. nénje ellenzi a párbajt, gyilkost fog ragadni és sötétben dőfi belé.

Nénje nem engedte kibeszélni. Oly hangon, mely nem tűrt ellenkezést, tompán, nyersen — bár hangjában és tartásában igyekezett nyugodtnak látszani — mondá neki:

— Huszonnégy órai időt engedek neked, hogy gondolkozzál a dolgon s elhatározd magad. Boszum terve irányt változtatni nem fog.

Ünnepélyesen emelé fel kezét:

— Erre esküszöm neked *Komanoff Iván* sirjára!

Nikolajevna Xenia felemelé a portióret, melynek fakó aranyszálai itt-ott felvillogtak a mély szürkületben. Aztán egy kézmozdulattal követésre szólítá fel *Nikoláj*t s eltűnt a szőnyeg redői mögött.

Mind mélyebben szállott le az est és szürke, libegő árnyakkal tölté be a csendes termet, hol *Chypre Montaignaut* félig öntudatlanul, mintha az érzés, az élet kiveszett volna belőle, egy pamlagra veté magát.

○ **Kaposi Józsa**t, szintársulatunknak még harmadéve volt, kedvelt primadonnáját, nem akarja nélkülözni a debreceni közönség, mely Pécsről való távozta után nagyon megkedvelte. *Komjáthy* János színigazgató tehát most tárgyalásokat folytat Kaposival, ki jelenleg Krecsányi temesvári szintársulatának a tagja, hogy visszaszerződtesse.

○ **Baranya multja és jelene.** *Várady* Ferenc monografiai-vállalatából megjelent a II. kötet IV. füzeté, melyben befejezést nyer a »Lelet-statisztika« és kezdetét veszi Baranya története Szent Istvántól a jelen korig. E dolgozatot *Németh* Béla írta s a kutforrások alapos tanulmányozására és széles látókörre vall az eddig megjelent részlet is, melyben tárgyalja a szerző Baranya történetét Szent Istvántól a tatárdulásig és megkezd a tatárdulástól a Horváth-féle lázadásig terjedő korszak történetét. Nagyterjedelmű és igen részletes történelmi kútforrások birálatát illetőleg. Szerencsés álláspontu e dolgozat, mely a monográfiának kétségen kívül egyik legfontosabb részét fogja képezni. A monográfia előfizetési ára: egy füzet 60 kr.; öt füzet 3 frt.; tíz füzet 6 frt.; husz füzet 12 forint. Megrendelhető a szerzőnél. E füzetet több kép is díszíti: így a nádasdi szent István kápolna, Szent Mór legendája, a Jakabhegyi pálos kolostor s egy szép címkép a tatárdulással kezdődő új fejezethez.

○ **Mátyás Flóriánról.** A Pécsen elvonulva élő agg tudósra, *Mátyás* Flóriánra ismét nagy kitüntetés vár. Az agg tudós eddig levelező tagja volt a Magyar Tudományos Akadémiának, a mely most rendes tagjai sorába készül választani. Ugyanis az Akadémia II.-ik osztályába — a májusban megejtendő választások alkalmából — rendes taggá egyedül *Mátyás* Flóriánt ajánlották.

○ **Pécsi újságíró színműve.** A »Pécsi Napló« belmunkatársa, *Galloich* Jenő, egy négyfelvonásos színművet írt, melyet benyújtott a pécsi nemzeti színház igazgatójának, ki a darabot elfogadta s ha a szerző az ő utmutatásai alapján még némi pótlásokat tesz, még e hó végén elő is adatja. A darab címe »Wieland kapitány« s mint ez is mutatja, a katonaeletet festi. Jó szerepek vannak benne, *Angyal* Ilka, *Delly* és *Csiky* részére.

Törvénykezés.

§ **Dikics és kaptafa.** Kisfaludon *Tuschter* János cipésmester szorgalmasan dolgozott a műhelyében, talán épen arról gondolkozva, hogy maholnap saját szőlőjében termett gyümölcsössel oltja torkának szomjuságát a fáradtságos munka közben és után, mert 1897-ben vett egy darab szőlőt félrerakott pénzecskéjéből. Egyszerre csak beállitnak hozzá ifjú *Gettó* József és *Natterbeck* Henrik esküdtek *Popovics* Dobro kíséretében és követeltek tőle tizenhét krajcár borváltságért járó díjat, a mely a tanító részére volt esedékes 1896. évről. A mester azonban nem akart fizetni; már hogy is kellene neki a múlt évről fizetni borváltság címén, mikor még csak az új évben vette a szőlőt. A pénzszedő küldöttség azonban nem engedett s *Gettó* József az ágyhoz lépve, ki akart abból húzni egy vánkost, hogy azt lefoglalják. Több sem kellett a gazdának, felugrott a három lábu székről és a kezében levő dikicsset forgatva ugyancsak fenyegetődött, hogy békesség hagyassék annak a vánkosnak, mert különben emberbört fog szabdalni az éles dikicscsel. *Gettó* erre eleresztette a vánkost, de mégis akartak valamit foglalni, hanem ekkor meg azt ígérte nekik a hirtelen mérgező ember, hogy a kaptafákat hajigálja a fejközhöz. Végre is a feleségének

kellett közbelépni, a kinek kérésére aztán mégis megfizette a tizenhét krajcárt s mivel a hatóságnál feljelentették erőszakoskodását, tegnap a törvényszék vonta kérdőre fenyegetéseit. Beismert mindent töredelmesen s ugyancsak szánta-bánta heveskedését, de azzal is védekezett, hogy a követelt pénzt csakugyan nem tartozott volna megfizetni. Mindezek tekintetbe vételével a törvényszék is csupán hét napi elzárásra ítélte, a miben úgy ő, mint a királyi ügyész megnyugodván, az ítélet jogerőre is emelkedett.

§ **Eladta a lefoglalt jószágokat.** *Ember* József, hercegszöllősi lakos, adós volt *Büchler* Mórnak 390 frttal; mivel az adósságot nem fizette meg, végrehajtást vezettek ellene és lefoglaltak nála a többek között egy százötven forint értékű lovat, három kocsi kukoricát és két borjut. Mikor azonban árverésre került a sor, ezeknek a lefoglalt tárgyaknak csak hült helyét találták s a vádlott azt vallotta, hogy a ló megdöglött, de ahelyett állított egy rossz gebét tizenkét forint értékben, a borjuk közül az egyik elveszett, a másikat saját vallomása szerint is eladta, a kukoricát pedig megetette. A sikkasztás ezek szerint rábizonyulván, a törvényszék nyolc napi elzárásra ítélte, miben megnyugodott s így az ítélet jogerőre is emelkedett.

Közgazdaság.

□ **A vetések állása.** A vetések állásáról a következő kimutatás jelent meg: Február hó első felében még meglehetősen hideg, később azonban mindinkább enyhébb, tavaszias időjárás uralkodott, több, kevesebb csapadékkal; a hegyekben és néhol a sík földön is havazott, de a hó csakbamar elolvadt. Egyedül a keleti részekben, a magasabb hegyekben maradt meg a hó, a hol most is 20—80 centiméter magasan fekszik. Az enyhe, tavaszias jellegű időjárás következtében az ország több vidékén, nevezetesen a Duna jobb partján február 20—25-ike között megindult a szántás és vetés munkája is s igen sok gazdaságban már el is vetették a zabot s részben az árpát is. Néhol a tavaszi buza vetése is megkezdődött és természetesen a korai takarmánymagvakat is vetik, különösen azokon a részekben, a hol a lóheréseket és a lucernásokat az egerek tönkretették. Általában az őszi vetések a februári enyhe időjárásban ismét javultak, sőt a későiek is nagyobbára kikeltek s türethetően állanak. Kivételt e tekintetben csupán azok a vidékek képeznek, a hol férgek és főkép az egerek jelentékeny kárt okoztak az elvetett magvakban s a kikelt vetésekben. Nagyobb mérvű egérkárt jeleznek: Zala, Bács-Bodrogy, Somogy, Baranya és Tolna vármegyéből is. A repce tulnyomó részben rosszul talált, helyenkint ki is veszett. A szőlőkben és a gyümölcsösökben is megkezdődtek a tavaszi munkálatok és minthogy az enyhe tél a szőlő talajának előkészítését jelentékenyen előmozdította, előreláthatólag sok helyen fognak az idén új szőlőket létesíteni. A szőlők és a gyümölcsfák kevés kivétellel kitünően teleltek. Takarmányneműekben nincsen hiány, csak a takarmány minősége ellen merülnek fel az ország számos vidékén panaszok.

□ **Az önálló vámterület érdekében** április 11-én, huszvéthétfőjén, Budapesten országos iparos és kereskedő nagy-gyűlés lesz. A kik a mozgalomhoz csatlakozni óhajtanak, folyó hó 20-ig tudassák e szándékukat a nagybizottsághoz (Budapesten, Reáltanoda-u. 16. szám alá) intézett levélben.

□ **A pécs-barcsi vasut állami előlege.** Az állami biztosítást élvező pécs-barcsi vasut-részvénytársaság elsőbbségi kötvény-szelvényeinek, illetve kisorsolt ily kötvényeinek folyó évi április 1-én esedékes beváltására állami előleget nem fog igénybe venni.

TÁVIRATOK.

— **Halálos kardpárbaj áldozata.** (A »Pécsi Figyelő« eredeti távirata.) Cavalottit a nép nagy részvéte kíséri sirjába. Seregestül tódulnak a ravatal megtekintésére. Ma kettős katonai kordonnal is alig lehetett a ravatalos háznál a rendet fenntartani. A szobában, a hol a ravatal van, annyian tolongtak, hogy az épület összedüléssel fenyegetett, a miért ma hivatalosan kiűritették a házat és gerendákkal megtámasztották.

— **Uj hercegek.** (A »Pécsi Figyelő« eredeti távirata.) A »Neues Wiener Tagblatt« azt a hirt hozza ma, hogy ő felsége, ötvenéves császári jubileuma alkalmából, úgy az osztrák, mint a magyar főnemesség négy tagjának hercegi rangot fog adományozni. A bécsi lap a nyolc leendő herceg közül hatot névszerint is megemlít. Értesülései szerint *Pallavicini* Sándor örgróf, a gróf *Károlyi* család egy tagja és gróf *Festetich* Tasziló lesznek az új hercegek, kiket a magyar főnemesség közül szemelt ki a király. Az osztrákok közül a gróf *Nostich*, gróf *Cernin* családok fejeit és gróf *Thun* neveit említik.

— **Szalavszky undorodik.** (A »Pécsi Figyelő« eredeti távirata.) *Szalavszky* Gyula főispán ma *Rakovszky* István képviselőnek táviratot küldött, melyben hazugnak és gyávanak nyilváníttja, a kitől undorral fordul el.

— **Stefánia állapota.** (A »Pécsi Figyelő« eredeti távirata.) *Stefánia* özvegy trónörökösne, állapotáról ma délelőtt a következő orvosi jelentést adták ki: „Ő fensége éjjel ismét több órán át nyugodtan aludt. A lobos tünetek visszafejlődése a jobb tüdőben folyamatban van; baloldaliban nem észlelhető változás. Expectatio kielégítő, úgy szintén a beteg általános állapota is.“

A legközelebbi orvosi jelentést holnap délelőtt adják ki.

— **Az osztrák kormány eskütétele.** (A »Pécsi Figyelő« eredeti távirata.) Bécsben az új miniszterek ma délelőtt tették le az esküt ő felsége kezébe. *Thun* gróf miniszterelnök eskütételénél *Goluchovszky* Agenor gróf külügyminiszter és *Abensperg-Traun* gróf főkamrás segítettek; a többi miniszterek eskütételénél pedig *Thun* gróf miniszterelnök és *Abensperg-Traun* gróf főkamrás.

— **A király az ausztriai állapotokról.** (A »Pécsi Figyelő« eredeti távirata.) A király, mikor legutóbb *Thun* gróftól kihallgatáson fogadta, így szólt:

— Elvesztettem már a türelmemet! A király nyilatkozata élesen jellemzi a helyzetet. Ha nem sikerül a jelenlegi

alkotmány alapján kormányozni, akkor a 14-ik paragrafushoz folyamodnak és rendeletek segítségével intézik Ausztria ügyeit.

— **Országgyűlés.** (A „Pécsi Figyelő” eredeti távirata). A képviselőház mai ülésén Berzevicy Albert elnökölt. Beterjesztették az appropriációról szóló törvényjavaslatot s azonfelül kisebb javaslatokat. A holnapi ülés is ilyen rövid lesz.

— **Rudnay nyilatkozik.** (A „Pécsi Figyelő” eredeti távirata). Rudnay Béla, budapesti főkapitány, a következő hivatalos kijelentést teszi:

„Bérci Béla kerületi kapitány ellen többrendbeli hivatali visszaélés vádja miatt folytatott tett fegyelmi eljárást megelőző vizsgálatot ezennel beszüntetem.”

Laptulajdonos Felelős szerkesztő
SZAUTTER GUSZTÁV PLEININGER FERENC
TAIZS JÓZSEF
kiadó.

Hirdetések.

A „Baranyamegyei Gazdasági Egyesület”
tulajdonát képező

7 db simmenthali, telivér bika,

amelyből 2 darab állatorvosilag köztenyésztésre alkalmasnak minősített f. 1898. évi március hó 12-én (szombaton) délután 3 órakor, Gyula pusztán nyilvános árverésen, készpénz fizetés mellett, a legtöbbet ígérőnek el fog adatni.

Pécsett, 1898. március 8.

Lekky István,
ministeri kiküldött.

VESZÉK

I. oszt. gyökeres Solonist és I. „Monticolát fajtisztán bármily mennyiségben.

Siptár Lajos

Pécs, Nagy-Flórián-utca 16. sz.

21871. sz.

tlkv. 1897.

Árverési hirdetmény.

A pécsi kir. törvényszék, mint tlkvi hatóság közhírré teszi, hogy Simon János kereskedő végrehajthatónak, Tóth Zsiga Antal örököséi végrehajtást szenvedők ellen, 280 frt tőkekövetelés és jár. iránti végrehajtási ügyében a pécsi kir. törvényszék és a szt.-lőrinczi kir. járásbíróház területén levő, Szt.-Lőrincz község határaitban fekvő, a szentlőrinczi 149. sz. betétben felvett I. 1. 7. 9—12, 14—20. sorsz. ingatlanokra 869 frt becsárban mint kikiáltási árban az árverést elrendelte és hogy a fentebb megjelölt ingatlanok az 1898. évi március hó 29. napján d. e. 9 órakor szentlőrinczi jegyző lakában megtartandó nyilvános árverésen a megállapított kikiáltási áron alul is eladatni fognak.

Árverezni szándékozók tartoznak az ingatlanok becsárának 10%-át vagyis 86 forint 90 krajcárt készpénzben, vagy az 1881: évi nov. hó 1-én 3333. sz. a. kelt I. M. rendelet 8. §-ban kijelölt óvadékképes értékpapirban a kiküldött kezéhez letenni, avagy az 1881: 60. t.-cz. 170. §-a értelmében a bánatpénznek a bíróságnál előleges elhelyezéséről kiállított szabályszerű elismervényt átszolgáltatni.

Pécsett, 1897. évi december hó 30-ik napján. A kir. törvényszék tlkvi hatósága.

Bogyay Pongrác
kir. trvszéki bír.

HALLO!

HALLO!

Ki beszél?

A korona-bazár.

Ajálja a meddig a raktár még tart, összes áruit potom áron, u. m. fehérneműit, ing, gallér, nyakkendő, selyemernyő, továbbá nagy választéku cipőit.

Női bőr cug-cipő 2.50.

„ sárga fél-cipő 1.20, 1.80.

„ sárga és zöld bőrből magas 3.60—4.

Női kivágott lac-cipő 1.50, 1.80.

„ cug-cipő keztyűbőr lakboritással 3.60—4.

Férfi bőr cug-cipő 2.60—4.50.

Gyermekek, férfi és női harisnya 10—40 kr.

Továbbá nagyválasztéku **gyermeköltönyök**, 'üzöny (mieder), vászon zsebkendő, frotier törölköző, keztyű, illatszer, játékszereket minden elfogadható áron elárusít.

1 db. selyem elejü uri ing 2 frt.

A n. t. közönség pártfogását kéri

a korona-bazár

Sipőcz-féle palotában.

<p>ORSZÁGOS HIRLAP</p> <p>az fizessen elő az</p> <p>MIKSZÁTH KÁLMÁN.</p> <p>Előfizetési ára:</p> <p>Egy hóra 1 frt 20 kr. Negyedévre 3 frt 50 kr.</p> <p>Kiadóhivatal: Budapest, József-körút 65. szám.</p>	<p>ki komoly és előkelő hangu lapot akar járattani,</p>
	<p>ki az okos nemzeti politika hívének vallja magát,</p>
	<p>ki szereti az újságban is a szép stílust és jó ízlést,</p>
	<p>ki a szépirodalomnak java termékeit akarja olvasni,</p>
	<p>ki a humor és szellem termékeiben akar néha gyönyörködni,</p>
	<p>ki mindentől jól és mindig korán akar értesülvé lenni,</p>
	<p>ki nem barátja a frázisoknak, de az érett és komoly politikai cikkeknek,</p>
	<p>ki minden ízben modern újságot akar járattani,</p>
	<p>ki óhajtja a szabadelvűség fokozatos fejlődését és a magyarság erősödését,</p>
	<p>ki nem barátja a személyi kultuszoknak és megveti a személyes támadásokat,</p>